

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De Reformatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

episcopus, tom. 2. disput. 4. num. 23. Barthol. à S. Fausto in tract. de suffrag. lib. 1. g. 14. in fine, ubi dicit hunc text. docere, satisfactionem non fieri poena aeterna, quae cum culpa remittitur, sed pro temporalis. Remisso enim peccato quoad culpam, non semper remitti totum reatum poena

temporalis, docent S. Thom. p. 3. quaest. 86. art. 4. ubi Nagn. versum hoc artic. Card. Bellarm. lib. 4. de poenit. cap. 2. Zerol. de poenit. cap. 2. g. 16. Bonacin. d. puncto 4. num. 2. ubi num. 3. querit, vtrum reatus poenae temporalis, qui dimisso peccato remanet, semper sit aequalis?

DE REFORMATIONE.

De Residentia Praelatorum in suis Ecclesijs.

CAPVT PRIMVM.

1 Doctores de residentia Praelatorum agentes.	6 Residere tenetur Episcopus, qui habet Ecclesiam in loco, ubi omnes incolae totius diocesis sunt schismatici.
2 Constitutiones de residentia agentes.	7 Alternativa non gaudet Episcopus non residens in sua diocesi, etiam ex causa a Concilio approbata.
3 Animarum cura est onus Angelicis humeris formidandum.	8 Episcopo, qui ob eius absentiam amisit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia.
4 Episcopi ad Episcopalem dignitatem quales esse debeant.	
5 Episcopi ut resideant curare debent Metropolitanis.	

EADEM sacrosancta Synodus, eisdem Praesidentibus Apostolicae Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum Ecclesiasticam disciplinam, deprauatosque in clero, & populo Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui maioribus Ecclesijs praesunt, initium censuit esse sumendum, integritas enim praesidentium salus est subditorum. Confidas itaque per Domini, ac Dei nostri misericordiam, prouidamque ipsius Dei in terris Vicarij solertiam omnino futurum, ut ad Ecclesiam regimen, a onus quippe Angelicis humeris formidandum, qui maxime digni fuerint, & quorumque prior vita, ac omnis aetas, a puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos per disciplinae stipendia Ecclesiasticae laudabiliter acta testimonium praebet, secundum venerabiles beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesijs quibuscumque, quouis nomine, ac titulo, praefectos monet, ac monitos esse vult, ut attendentes sibi & vniuerso gregi, in quo Spiritus sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo vigilent, sicut Apostolus praecipit, in omnibus laborent, & ministerium suum implent: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atque ouium suarum, & quarum sanguis de eorum est manibus a supremo iudice requirendus, custodiae minime incumbant: cum certissimum sit, non admitti pastoris excusationem, si lupus oues comedit, & pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiantur, qui propriae etiam salutis immemores, terrenaeque caelestibus, ac diuinis humanae praeserentes, in diuersis curijs vagantur, aut negotiorum temporalium sollicitudine, ouili derelicto, atque ouium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit sacrosanctae Synodo antiquos canones, qui temporum, atque hominum iniuria penè in defectu abierunt, aduersus non residentes promulgatos in nouare: quemadmodum virtute praesentis decreti in nouat: ac vterius, pro firmiori eorumdem residentia, & reformandis in Ecclesia moribus, in hunc qui sequitur, modum statuere, atque sancire, *Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia sibi quocumque titulo, causa, nomine, seu iure, commissa, quacumque ille dignitate, gradu, & praesinentia praesulgeat, legitimo impedimento, seu iustis, & rationalibus causis cessantibus, sex mensibus continuis extra suam diocesim morando abfuerit: quarta partis fructuum vnus anni, fabricae Ecclesiae, pauperibus loci per superiorem Ecclesiasticum applicandorum, penam ipso iure incurrat.* Quod si per alios sex menses in huiusmodi absentia persequauerit, aliam quartam partem fructuum similiter applicandam eo ipso amittat. Crescente verò contumacia, ut seueriori sacrorum canonum censurae subijciatur, Metropolitanus suffraganeos Episcopos absentes, Metropolitanum verò absentem suffraganeus Episcopus antiquior residens, poena interdicti ingressus Ecclesiae eo ipso incurrenda infra tres menses per literas, seu nuncium Romanum Pontifici denuntiare teneatur: qui in ipsos absentes, prout cuiusque maior, aut minor contumacia exegerit, supremam Sedis auctoritate animaduertere, & Ecclesijs ipsis de Pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in Domino nouerit salubriter expedire.

*4 Cap. in sacerdotibus, & c. Episcopus 61. d. 11. c. fin. 19. d. 11. c. infra sess. 24. de reformat. c. 1. b. Act. 20. c. 2. Tim. 4. Ioan. 10. c. si rector. 43. d. 11. c. aduersus 7. q. 1. cap. nisi, de renunc. d. Ezzech. 33. & 34. Act. 20. Ephes. 4. d. 11. c. 13. q. 1. & infra sess. 24. c. 1. in fin. de reformat. f. Cap. etuenit, c. mult. seg. 6. q. 1. de cler. non resid. per totum. & cap. cum ex eo. de elect. in 6. * iniuria. g. vide sess. 23. cap. 1. de reformat. ubi causa subindicantur. b. Cap. ext. de cler. non resid. c. quoniam. 6. porro vtr. lite non contest. i. infra sess. 23. de reformat. c. 1. & a. k. Cap. ex parte. de elec. non resid.*

Vide Salzed. ad Bernard. in pract. c. 54. lit. C. in princ. in nouiss. edit. Marc. Anton. Genouen. in manuali pastorum. c. 31. Vaso. in opusc. moralib. cap. 4. §. 2. dub. 4. num. 151. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit. 13. l. 2. §. 2. sub tit. vtrum Episcopus possint se absentare à suis Episcopo eius, vel debeant in eis residere. Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 1. à num. 687. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 3. num. 29. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 20. tract. 3. num. 58. Sanctatel. var. resolut. quest. 4. Vgolini. de officio, & potest. Episcopi. cap. 1. §. 13. Meuspium in simili tract. p. 3. alleg. 53. & infra in collect. ad sess. 23. de reform. cap. 1. Barbof. Collect. in Concil. Trid.

Super residentia Praelatorum, & aliorum curam animarum habentium, & residere debentium emanauit constitutio Pij IV. incip. In suprerna, sub dat. Kal. Decemb. 1564. Item super executione Concilij, & litterarum eiusdem Sanctissimi contra Archiepiscopos, Praelatos, & alias personas Ecclesiasticas non residentes in eorum Ecclesijs, emanauit alia Constitutio eiusdem Pij IV. sub dat. 11. Maij 1565.

a. Onus quippe Angelicis humeris formidandum. Vide S. Bernard. ser. 3. de aduentu Domini, & de consid. ad Eugen. lib. 1. in princ. & ad Episcopum Londonian. epist. 24. & ad Card. C. 2. epist.

epist. 2. 3. & 6. Metipsum de officio, & potest. parochi cap. 3. vbi ex multis sacra Scriptura locis, & SS. Patrum testimonijs ostendi grauitate formidandi oneris, quod pascuū huiusmodi imponitur, dum illis animarū cura committitur.

4. *¶ Quorumque prior vita, &c.*] Prouidet sancta Synodus primum in genere, ad Episcopalem dignitatem eligendos non esse, nisi quorum prior vita, ac omnis aetas à puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos esset cognita, & per Ecclesiasticā disciplinā stipendia laudabiliter peracta probata, vt per Stephan. V. veyms ad constitutiones 24. ab antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. innovatas constit. 2. num. 2. pag. 18.

¶ *Quarum sanguis de verum est manibus, &c.*] Refert Ioseph. Vela de Episcoporum potestate circa inquirenda & puniēda crimina, p. 1. num. 13.

¶ *Si quis à Patriarchali, &c.*] Vide Azor. insit. moral. part. 2. lib. 7. cap. 6. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 41. num. 9. vbi dicit & loquitur de obligationibus incumbentibus Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis incumbentibus, quæ nequaquam ab illis impleri & praestari poterunt, qui gregi suo non vigilant, Fr. Emman. in addit. ad Bullam Cruciatā p. 2. fol. mibi 215. verso, metipsum de off. 10. & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. num. 5.

¶ *Metropolitani suffraganeos, &c.*] Ad Metropolitanum, vel, in eius absentia, ad Episcopum antiquiorem, pertinere curare, vt Prouinciales Episcopi in suis Ecclesijs commorentur, & super eorum absentia inquirere, notant Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. sub tit. vtrum Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus, num. 5. & 6. Ego ipse d. allegat. 53. num. 5. in fi-

ne, & me citato, in illo loco Sanctarell. var. resol. g. 4. num. 7.

Residere tenetur Episcopus, qui habet Ecclesiam in loco vbi omnes incolae totius diocesis sunt schismatici, & ideo incorrigibiles, vt nulla adsit spes proficiendi apud illos, ita Aldan. in compendio canonice. resol. lib. 1. tit. 4. num. 11. vbi refert decimum sub die 2. Septembris 1617.

Episcopum non residentem in sua diocesi, alternatiua non gaudere referunt decimum Galet. in margarita casuum conscient. verb. Episcopus, Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 156. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decif. 540. in 1. est alijs resol. 462. in 2. edit. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 43. num. 84. Etiam si abfit ex causa à Concilio approbata, vel alias pro exercitio sui officij, prout Sanctissimum respondisse referunt Nicol. Garc. de benefic. p. 5. cap. 1. num. 463. Ioan. Anton. Massobr. in sua praxi habendi concursus, pral. 23. dub. 3. in vlt. impressi. Ego ipse d. alleg. 53. num. 35. & in tract. de Canonice. cap. 14. num. 23. Quia particula, verè, quæ ad praesens reperitur, in modernis regulis Cancellariæ veram praecise requirit residentiam, vt docent Nicol. Garc. d. cap. 1. num. 467. Monet. de opione canonice, c. 3. num. 79. Ego ipse d. c. 14. num. 23.

Episcopo, qui ob eius absentiam amisit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia? Vide Aloyf. Ricc. in d. praxi fol. 382. Monet. de distrib. quotid. cap. 3. §. 3. num. 95. metipsum d. alleg. 53. ex num. 36. & me citato, in illo loco Ioan. Anton. Massobr. d. pralud. 23. dub. 4. secundum Rom. nam impress. latè Rot. in Papien. beneficij 10. Aprilis 1617. coram bona memoria Martino Andrea, quam ad litteram refert d. allegat. 53. à num. 45. & Ioan. Anton. Massobr. d. pralud. 23. dub. 2. à num. 5.

De Residentia in Ecclesiasticis beneficijs.

C A P V T I I

- 1 Doctores de residentia in beneficijs Ecclesiasticis agentes.
- 2 Beneficium simplex obtinentem non potest Episcopus cogere personale aliquod seruitium impendere.
- 3 Ordinarijs non datur facultas dispensandi in residentia.
- 4 Residere quibus penis, & iuris remedijs cogantur beneficiarij.
- 5 Abbas Commendatarius SS. Vincentij & Anastasi

- si non tenetur residere.
- 6 Papa dat facultatem non residendi ad biennium, quinquennium, &c. ex iusta causa.
- 7 & percipiendi quotidianas distributiones, etiam si non intersit dimis. ibid.
- 8 & nequis personaliter cogatur residere in altero beneficio incompatibili quod habet. ibid.
- 9 Causa rationabiles ex quibus abesse possunt beneficiarij, remissiuè.

E piscopis inferiores, quænis beneficia Ecclesiastica & personalem residentiam de iure, siue consuetudine exigentia, in titulum, siue commendam obtinētes, ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono Ecclesiarum regimine, & diuini cultus augmento locorum, & personarum qualitate pensata, & expediens videbitur, opportunis iuris remedijs, & residere cogantur: & nullique priuilegia, seu indulta perpetua de non residendo, aut de fructibus in absentia percipiendis, suffragantur. Indulgentijs verò, & dispensationibus temporalibus, ex veris, & rationabilibus causis tantum concessis, & coram Ordinario legitime probandis, in suo robore permansuris, quibus casibus nihilominus officium Episcoporum, tanquam in hac parte à Sede Apostolica delegatorum, prouidere, & vt per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portiois fructuum assignationem, cura animarum nullatenus negligatur: nemini, quo ad hoc, priuilegio, seu exemptione quacumque suffragante.

a cap. suo de reb. in 6.
b c. cum ex eo. de elect. in 6. c. beneficii, de reg. eo lib. & inf. fess. 7. cap. 5. & 6. de reform.

1. **V**ide Mandof. de signatura gratis tit. de dispensat. de non residendo. Horat. Luc. de priuileg. scholast. priuileg. 98. Matth. Soarez in practica, & ordine visitandi, cap. 3. num. 5. Salzed. ad Bernardic. 54. littera C. vers. illi. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 2. cap. 2. num. 62. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de residentia, sub rub. an Canonici, vel alij habentes dignitatem, teneantur residere in suis Ecclesijs, & sub rub. sed an parochi debeant residere in suis curatis; metipsum de officio, & potest. Episcopi, cap. 8. de residentia parochorum & in tract. de Canonice, cap. 20. de residentia Canonice, & quibus penis puniantur non residentes.

2. **E**t personalem residentiam de iure, vel consuetudine, &c.] Et ideo beneficia simplicia obtinentem non posse Episcopum cogere personale aliquod seruitium impende-

re, cum ex antiquissima totius Ecclesie consuetudine non teneatur, refert decimum Piasc. in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num. 32.

¶ *Expediens videbitur.*] Per hæc verba non dari facultatem Ordinarijs dispensandi à residentia ex quavis ratione, refert decimum Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de residentia parochorum num. 201.

¶ *Residere cogantur.*] Quibus autem penis, & iuris remedijs, dixi d. tract. de officio, & potest. parochi, cap. 8. num. 67. cum segg. & d. tract. de Canon. c. 20. ex num. 15. & infra latius in collect. ad fess. 23. de reform. cap. 1.

Abbas commendatarius SS. Vincentij, & Anastasij Amandulæ Firman. diocesi Ordinis S. Benedicti non tenetur residere in ea, quamuis illa curam habeat animarum.

marum secularium; sed huiusmodi cura est exercenda per vicarium Presbyterum secularem, ab Ordinario approbandum, vt refert decretum Aldan. in compend. canon. resol. lib. 1. tit. 5. num. 3.

Nullique priuilegia, seu indulta, &c.] Vide Paul. Comitol. respod. moral. lib. 1. quest. 60. num. 6. Stephan. VVeyms d. loco numer. 2. vbi ait Concilium voluisse, vt si qui fuerint, qui haberent indulta, vel temporalia, vel perpetua de non residendo, vel de fructibus in absentia percipiendis, quod illa minime suffragentur: si qui vero habeant temporalem indulgentiam, vel dispensationem ex veris, & rationabilibus causis concessam, quod patitur illam in suo robore permanere, sed ita demum si cause eadem fuerint coram Ordinario legitime probate. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. quest. 1. num. 32. vbi resoluit per clausulam generalem in praxi Concilij verbis non fuisse derogatam Eugentiam confirmationem concessam Vniuersitatibus studiorum; quam refert, & explicat Sanctare. var. resol. quest. 16. num. 2. & 3. vbi num. 4. respondet, in hoc decreto tolli priuilegia, & indulta perpetua de non residendo, & de fructibus in absentia percipiendis, vt aperte indicatur illis verbis, indulgentijs quoque, & dispensationibus temporalibus, &c. at priuilegium, quod conceditur Vniuersitatibus, non est perpetuum, sed temporale, quando scilicet

scholasticus, & Magister studet, & docet in illis, & propterea dicendum est per Concilium non tolli priuilegium concessum Vniuersitatibus.

Indulgentijs vero, & dispensationibus temporalibus in suo robore permanentibus.] Papa enim potest dare facultatem non residenti ad biennium, quinquennium, vel in perpetuum ex qualibet iusta causa, cap. licet canon. de elect. in 6. Rebuff. in praxi benef. tit. de dispensat. de non residen. num. 19. & 53. & in concord. rub. de collat. §. gloss. residentia. vers. quare 1. Valenzuela conf. 4. num. 158. vbi num. 159. subdit quod ex priuilegio, aut dispensatione Papali concedi potest vt quotidianas distributiones quis possit percipere, etiam si non interfit Diuinis. Et addit Stephan. VVeyms ad constitutiones 24. ex iure antiquo desumptas, & per Concil. Tridentin. in nouatis const. 6. num. 2. post Rebuffium quod Pontifex potest dispensare, & dispensando veniam dare, ne quis personaliter cogatur residere in altero beneficio incompatibili, quod habet, est enim iuris positum necessitas residendi, &c.

Rationalibus causis.] Quae autem sint, dixi in collect. ad 7. sess. 23. de reformat. cap. 1. & de officio, & potest. parichi, cap. 8. ex num. 46.

Vi per deputacionem idoneorum Vicariorum, &c.] Vide Campan. in diuersis iuris canon. rub. 7. c. 6. n. 116. & infra in collect. ad sess. 7. de reformat. c. 7. & sess. 25. etiam de reform. cap. 16.

Excessus secularium Clericorum, & Regularium agentium extra monasteria, ab Ordinario loci vt deputato a Sede Apostolica corrigantur.

C A P V T I I I.

- 1 Regularis manens extra claustrum de licentia Superioris, si delinquit, puniri potest ab Ordinario.
- 2 Religiosus manens de Superioris licentia sub regulari obseruantia in aliqua grangia sui monasterij, si delinquat, non ab Ordinario, sed a suo superiore puniri debet.
- 3 Regularis, si cum scandalo delinquat in officio, ad quod ab Ordinario loci deputatus fuit, potest ab eodem puniri.
- 4 Canonicus regularis iussu sui superioris degens in adibus parochialis Ecclesiae, sua Congregationi vnita, si delinquat, a quo puniendus.
- 5 Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra, occasione docendi doctrinam Christianam.
- 6 Extravaag. cum Matthaeus 3. de heret. inter communes, non corrigitur per hoc decretum.
- 7 Punio, & correctio Regularium delinquentium cum scandalo extra monasteria, an per censuras ab Ordinario sit facienda.

Eccliarum Praelati ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: & nemo secularis Clericus, * cuiusvis personalis, & vel Regularis, & extra monasterium degens, & etiam sui Ordinis priuilegijs a praetextu tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordinario loci tamquam super hoc a Sede Apostolica delegato, secundum canonicas functiones visitari, & puniri, & corrigi valeat.

Vide Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 20. num. 16. Campan. in diuersis iuris Canon. rub. 12. c. 13. a princip. Aloyf. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. p. 1. decis. 223. num. 4. & part. 4. decis. 231. late Ioseph Vela de potestate Episcopi, circa inquirenda & punienda crimina part. 1. num. 35. cum segg. & a num. 1. Tambur. de iure Abbatum tom. 3. dist. 5. quest. 11. num. 61. & num. 87. incipsum de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 105. num. 14. cum segg.

Eccliarum Praelati, &c.] Textum istum, dum tribuit Praelatis iurisdictionem corrigendi excessus subditorum, intelligi concessisse Praelatis Regularium priuatiue ad Ordinarium, & tenent Pute. decisione 239. alias 238. in nouis, libro 3. Menoch. de praesumpt. libro 2. praesumpt. 18. numero 22. Cened. ad decretal. collect. 87. numero 4. vers. secundo.

Vel Regularis.] Etiam Militia. S. Ioannis Hierosolymitanae, sicut tenet Nauar. conf. 21. incip. An Militia S. Ioannis, sub tit. de Regular. in antiq. alijs conf. 12 in nouis, Sayr. in floribus decis. sub. eodem tit. decis. 26. Malcel. Vulpe in praxi iudic. fori Eccles. cap. 42. num. 21. cum segg. Lauret de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regul. q. 5. num. 2. & q. 6. vers. septimo fallit, Lezana in summ. quest. Regul. cap. 11. num. 8. Fr. Emman. quest. regul. tom. 2. quest. 2. art. 4. & quest. 62. artic. 7. vers. quinto. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 503. vers. Amplia primo, & d. part. 4. decis. 231. nu. 3. Barbof. Collect. in Concil. Triad.

Azor. in sit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 4. quest. 3. Campan. d. cap. 13. num. 22. Hieron. Roder. in compendio quest. regul. resol. 82. num. 11. Nouarin. de elect. fori sect. 2. quest. 69. num. 11. in ultim. impress.

Extra monasterium.] Regularem manentem extra claustrum de licentia superioris, etiam in domo deputata ad erectionem monasterij, nisi in dicta domo sit regularis obseruantia, vt saltem uiuat sub superiore coeuentualiter, si deliquerit, posse puniri ab Ordinario, refert decretum Praefec. in praxi Episcopi part. 2. cap. 3. num. 42. Campan. d. cap. 13. num. 22. in fine. Ego ipse d. alleg. 105. num. 16. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol. cap. 59. num. 2. ad fin. Chiarin. controuers. forens. lib. 1. cap. 50. nu. 6. Aduerte, quod hodie secundum decreta S. Congr. Concil. de celebrat. Missarum sub dat. Roma 21. Iunij 1625. Monasteria, Conuentus, & alia Religiosorum loca, in quibus duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & conuenis elemosynis, detractis omnibus detrahendis, sustentari non poterunt, Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimode iurisdictioni, etiam si nunquam deliquerint, subiecta esse intelliguntur.

Si vero Religiosus aliquis manserit de superioris licentia sub regulari obseruantia in aliquo membro, vel grangia sui monasterij pro Religiosis seruitio, C 3 delin.

* Fortè legendum, vel cuiusvis ordinis regularis. a infra sess. 23. de reformat. c. 1. & 42. sess. 14. c. 4. & 5. de reformat.

1.

2.

delinquat, non ab Ordinario; sed à suo superiore puniri debet, secundum formam c. 14. infra sess. 25. de regular. quia cum huiusmodi super illi possit dare licentiam, sess. 25. cap. 4. & dicta loca sint membra dependentia à suis monasterijs, censentur eodem iure, & gaudent priuilegijs suorum monasteriorum, cap. recedentes. §. ceterum, de statu monach. ita Aloyf. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. part. 4. decis. 231. num. 4. Ego ipse d. alleg. 105. num. 17. Clarin. d. e. 50. num. 8.

3. Regularis, qui dum extra claustra de licentia sui superioris degit, ab Ordinario loci deputatus sunt alicui officio exercendo, & in eo cum scandalo deliquit, ab eodem Ordinario puniri potest ex hoc decreto, ita Ardan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 6. num. 3. vbi refert ita decifum 14. Februarij 1585.

4. Canonicus regularis iussu sui superioris degens in aedibus parochialis Ecclesie suae Congregationi unitae, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta administrat, si delictum non concernens curam animarum, nec Sacramentorum administrationem, commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore huius decreti, quasi extra monasterium degat, ita Aldan. d. loco, vbi dicit ita fuisse resolutum 8. Februarij 1601.

Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam, ex Aldan. d. tit. 6. num. 4. vbi ait, sic decifum fuisse in Manilen, de anno 1626. quod non habere locum in Patribus Societatis I E S V, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant, iuxta regulam institutum viuentes, tenuit Aldan. vbi supra nu. 5. asserens ita decifum in vna Limen. 10. Iunij 1591.

5. *Etiam sui Ordinis priuilegijs praetextu.* Textum in Extrauag. cum Mattheus 3. de heret. inter communes, non corrigi per hoc Concilij decretum testatur Cened. ad Sextum collectan. 14. num. 3. cum seqq.

6. Puniri, & corrigi valet. Non tamen per censuras, vt existimantur Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 33. num. 22. & 23. & in praecpta Decalogi lib. 6. cap. 1. num. 14. Ludouic. Miranda in manu. Pralat. tom. 2. quest. 35. art. 11. Portel. in addit. ad dub. regularia, verb. Episcopus, num. 5. Fr. Emman. in addit. summ. tom. 3. cap. 105. num. 2. Villalob. §. 2. summ. tract. 35. diff. 5. num. 17. Hieron. Roderic. in compendio quest. regul. resolut. 62. de excommunic. num. 7. Sed vide quae habentur sess. 25. de Regul. cap. 14. num. 10.

Quarumcumque Ecclesiarum minorum Capitula toties, quoties voluerit Episcopus, & alij maiores Pralati, &c. visitent, corrigant, & emendent, non obstantibus, &c.

CAPVT IV.

- 1 Visitare, & corrigere potest Episcopus sua Capitula, si non sunt exempta, non obstantibus priuilegijs ex fundatione.
- 2 Capitulum, & Ecclesias sibi subiectas visitare potest Episcopus toties quoties opus fuerit.
- 3 Visitatio personarum capitularium ex hoc decreto intelligitur citra punitionem, & priuationem.
- 4 Visitare si velit Episcopus ex hoc decreto, debet id personaliter agere.
- 5 Ordinarij appellatione quis comprehendatur.
- 6 Visitare sine Canonicis adiunctis potest Episcopus iuxta formam huius decreti.
- 7 Visitare tenetur Episcopus tantum per se ipsum Ecclesiam collegiatam, si exemptio probetur per scripturas, & instrumenta authentica.
- 8 Archiepiscopus & scripturas Capituli non potest Episcopus vigore huius decreti visitare.
- 9 Cathedralis Ecclesiae visitationem protrahere non

- potest Episcopus.
- 10 Visitare debet Episcopus in loco ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas.
- 11 Episcopus in visitatione preparatoria potest exigere iuramentum à visitatis, secus in speciali.
- 12 Visitare non potest Episcopus in eius domibus Episcopalis.
- 13 Subcollectores Apost. non comprehenduntur sub hoc decreto.
- 14 Curatos & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesijs parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Teutonici punire potest Ordinarius.
- 15 Non suscipit facultates alias ex immemorabili, & laudabiliter obseruata consuetudine.
- 16 Non tollit concordias conformatas à Sede Apostolica.
- 17 Visitare personaliter quando teneatur Episcopus,

4 Sess. 25. c. 1. de reform. & c. 4. refort. sess. 14. b. Infra sess. vlt. de refor. c. 6. sess. 14. c. 2. Vide 1. Nicen. c. 17. & 2. Arc. in c. 13. & Anti. c. 13. Sur. c. 8. & 19. & 3. Carth. c. 20. & 21. Concil. Aut. c. 153. c. placuit. c. 11. & inf. sess. 14. de reform. c. 3. & 8.

Capitula cathedralium, & aliarum maiorum Ecclesiarum, illorumque personae, nullis exemptionibus, & consuetudinibus, sententijs, iuramentis, & concordijs, quae tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint, quo minus à suis Episcopis, & alijs maioribus Prelatis, & per se ipsos, solos, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis, iuxta ^b canonicas functiones, toties, quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apostolica, possint, & valeant.

Vide Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 3. lit. A. vers. competit. in nouiss. edit. Fr. Emman. quest. regul. tom. 2. quest. 21. art. 7. Azor. institut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 40. à princip. & pract. quest. 4. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 2. num. 62. Armendar. in addit. ad recopil. legum Navarrae, lib. 1. tit. 6. de visitat. num. 18. cum seqq. incipit de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 73. num. 4. cum seqq. & addita ad c. 6. sess. 25. de reform.

1. Episcopus sua Capitula visitare potest, & corrigere, si non sunt exempta, non obstantibus priuilegijs ex fundatione; si vero exempta sint, seruanda est forma praescripta infra sess. 25. cap. 6. ac proinde seruare tenentur decreta illius Concilij Provincialis, cui interfuerit eorum

Episcopus, vt refert decifum Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 19. 21. & 23.

2. Visitare Capitulum & Ecclesias sibi subiectas potest Episcopus toties quoties opus fuerit, & pluries in anno, si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi visitationem exposcat, Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 7. num. 1. vbi refert ita decifum 24. Ianuarij 1602.

3. Visitatio personarum Capitularium, quae iuxta Canonicas functiones, vt dicitur in hoc decreto, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem iuris communis, citra punitionem & priuationem, Rot. in Calaguriana iurisdictionis 25. Maij 1580. coram Bualo, part. 2. diuers. decif. 328.

Visitare

4. Visitare si velit Episcopus ex hoc decreto, debet id personaliter agere, secus si ex alijs Concilij decretis, cum id per suum generalem Vicarium, aut Visitatorem facere possit, si modo legitime impeditus fuerit, vt permissum est *sess. 24. cap. 3. de reformat.* etiam si de visitandis exemptis ageretur, cum *d. cap. 3. exemptiones tollat*, atque etiam de visitandis hospitalibus ex *e. s. sess. 22. agatur*; ita refert decimum Aldan. *d. tit. 7. num. 2.*
5. Ordinarij appellatione, cuius in litteris erectionis Collegiate fit mentio, nullatenus est intelligendus Archipresbyter eiusdem Ecclesie collegiatae, sed Episcopus dumtaxat, ideoque Ecclesiam ipsam, illiusque dignitates, Canonicatus, & beneficia pro tempore obrinentes, atque alios quoscunque ministros non eidem Archipresbytero, sed Episcopi dumtaxat, visitationi, correctioni, atque omnimode iurisdictioni subiecti sunt; ita Aldan. *citato loco*, vbi testatur decimum in *vna*
6. *Vicen.*
Visitare sine Canonicis adiunctis potest Episcopus iuxta formam huius decreti, quod si copiato processu, formato iudicio, prout iuris fuerit, contra aliquem Capitularem procedere velit in casu, quo accusatum, vel inquisitum de crimine comprehenderit, non potest sine adiunctis, ita Aldan. *vbi supra.*
- Visitandi facultas sublati privilegij tributa Episcopo quoad Ecclesias Collegiatas per hoc decretum, & quoad alias per *e. s. sess. 22. & e. 9. sess. 24.* habet locum non solum vbi privilegium Ecclesie est restrictum ad certos casus, verum etiam cum vniuersale est, sine vlla casuum restrictione, ita Aldan. *d. tit. 7. num. 6.* vbi dicit resolutum in *Hammuracen. 16. Julij 1576.*
7. Visitare tenetur Episcopus tantum per se ipsum Ecclesiam collegiatam, si exemptio Capituli probetur, non per inmemorabilem, sed per scripturas, & instrumenta legitima, ex Aldan. *d. tit. 7. num. 7.* vbi dicit decimum in *Palentina de Aniles.*
8. Visitare non potest Episcopus vigore huius decreti archium, & scripturas omnes Capituli in eo existentes, ex Aldan. *d. tit. 7. num. 8.* vbi dicit resolutum in *Tirafenen.*
9. Visitationem Ecclesie Cathedralis protrahere non potest Episcopus, sed debet continenter proficere, neque ad extraneos actus diuertere, & quamprimum legitimo impedimento cessante, vt eam perficiat, incumbere, ita Aldan. *d. tit. 7. num. 9.*
10. Visitare debet Episcopus in loco ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere penas ordinarias, nisi ordinatim cum adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta clericorum, quia correctio est prius facienda inter se, & ipsum solum, ex Aldan. *d. tit. 7. num. 10.* vbi testatur decimum sub die 21. Aprilis 1593.
11. Episcopus potest in visitatione preparatoria, exigere iuramentum a visitatis, secus in speciali, & de rebus ne dum scandalosis, & publicis, sed etiam secretis in visitatione inquirere, & in visitatione preparatoria mandare, vt detur copia testium, secus in speciali. Tanquam suspectus autem recusari non potest cum generali visitationem aggreditur, aut cum ad specialem descendit, si modo sine strepitu, & figura iudicij procedens penas imponat delictorum non ordinarias, sed eas tantum, quae morum emendationem respiciunt, & modum corrigendi non excedunt, ita Aldan. *vbi supra num. 12.* vbi ait resolutum in *Abulen. 1. Decembris 1588.*
12. Visitare non potest Episcopus in eius domibus Episcopalis, sed dum visitare voluerit, Capitulum debet accedere ad locum solum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueverunt, si id tamen commodè fieri potest, sin minus, ad locum congruum, & communem; sed non tenetur accedere ad locum Capituli, quoties prosequi velit visitationem alicuius persone de Capitulo; si tamen Capitulum occasione visitationis conuocare ipse voluerit, non potest extra locum solum illud congregare, ex Aldan. *d. tit. 7. num. 13.*
- Subcollectores Apostolici tanquam prorsus exempti non comprehenduntur sub hoc decreto, *& sess. 7. cap. 1. & sess. 25. cap. 6. de reformat.* ita refert decimum Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. num. 81. & 82.*
- Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesijs parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Teutonici punire potest Ordinarius, ad praescriptum huius decreti, *& cap. 6. sess. 25. de reformat.* ita Aldan. *d. tit. 7. num. 14.* vbi ait sic fuisse decimum in *Curien. 5. Aprilis 1631.*
- Consuetudinibus, non sustulit facultates alias ex inmemorabili, & laudabiliter obseruata consuetudine Decano, & Capitulo singulares Capituli ipsique subiectas personas cumulatim cum Episcopo, teorsum tamē ab eodem ipsum Episcopum toties quoties sua auctoritate vti volentem non excludendo visitandi, corrigendi, & emendandi; quia Concilium non dicit eam facultatem concessisse Episcopo priuatim, quoad alios inferiores Ordinarios, de quorum exclusione non constat, & ab eis debere puniri non est cogendus coram Episcopo denuo se purgare, vel ab eodem iterum puniri, ita referunt decimum Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. §. 2. proom. num. 21.* Nicol. Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num. 194. in 3. declar. Armendar. d. tit. 6. de visitat. num. 28.* Stephan. Gratian. *discept. forens. cap. 154. num. 40.* Ego ipse *d. alleg. 73. num. 5.*
- Concordijs, non tollit concordias confirmatas à Sede Apostolica. Rot. *decis. 16. part. 2. diuers. Nicol. Garc. d. part. 3. cap. 2. num. 217.* Derogat enim concordijs praterquam confirmatis à Sede Apostol. & illa tantum confirmationes intelliguntur praeseruatę in decretis Concilij, quae emanarunt ex certa sententia, & cum causae cognitione, vt refert decimum Garc. *d. cap. 2. num. 222.* Et ideo concordiae confirmatae à Papa in forma communi, etiam si cum ea concurrat consuetudo inmemorialis, fuit per Concilium derogatum, ex eod. Garc. *d. cap. 2. num. 223.*
- Per se ipsos, personaliter scilicet, & non per Vicarios, etiam generales, etiam si de visitandis exemptis ageretur, vel etiam si ageretur de visitandis hospitalibus, iuxta *cap. 8. sess. 22. de reformat.* latē Ioan. Sanc. in *selectis diff. 50. num. 1. cum seqq. pag. 374. in impress. Lugdunensi.* Secus si velit visitare ex alijs Concilij decretis, cum per suum Vicarium generalem id agere possit, aut per Visitatorem, si modo legitime impeditus fuerit, vt permissum est *infra cap. 6. sess. 25. de reformat.* sic decimum referunt Sbroz. in *addit. ad suum tract. de offic. vicar. lib. 3. g. 120.* Armendar. *d. tit. 6. de visitat. num. 107.* vbi num. 124. subdit Episcopum posse visitare etiam Ecclesias exemptas, sed tunc per se ipsum tantum. Materia huius cap. & sensus illorum verborum torsit multorum intellectus. In primis Nauart. *cap. 3. de officio Ordin.* inquit controuersiam exortam fuisse olim inter Episcopos & Capitula contententia, nunquam posse Episcopum illa visitare absque Adiunctis à Capitulo designatis. Decernit igitur Concilium, inquit Nauartus, & qui illum sequuntur, opus non esse Episcopo ad peragendam visitationem Adiunctis, sed posse per seipsum solum: non quod illa particula, *per seipsum solum* ad denotet quod personaliter debeat Episcopus interesse, sed ad excludendos Adiunctos esse additam; ac si Concilium dicat: Ad celebrandam visitationem Capituli decerno non constringi Episcopum Adiunctos vocare, sed id libertati ipsius relinquere, modo velit, quos sibi videbitur in socios sumere, vel absque Adiunctis visitare, non vero quod liberum non sit Episcopo visitationem delegare. At Ludovic. à Sarauia in *tract. de iuris d. Adiunctor. g. 14. num. 14.* credit personam ipsam Episcopi interesse debere visitationi, adeo, vt non possit illam committere alteri. Latē Ioan. Sanc. *d. diffus. 50. ferē per tot. & praecipue à num. 20.* plures intelligendi modos refert, & videtur concludere, posse Episcopum visitare per se, & per eius delegatum, quia totum hoc decretum in Episcoporum fauorem, non verò in Capitulorum inuicem redundat, cum facultate visitandi illa fruatur Episcopus contra quasunque exemptiones, concordias, consuetudines, &c. quae Capitula potuissent habere ad non subeundam visitationem;

tionem; credit ergo quòd si constringeretur Episcopus per propriam personam visitationi operam dare absque libertate illam delegandi, non leue onus illi incumberet; fit ergo ex intentione Concilij fauentis Episcopos in hoc decreto, posse ipsos visitationes delegare. In speciali quòd Serenissimus Infans Cardinalis Toletane diocesis Archiepiscopus non teneatur per propriam personam Capitulum Ecclesie Cathedralis visitare, sed id agere possit per Coadministratorem, declarauit Sacra Congreg. Eminentissimorum Cardinalium Concilij

Tridentini interpretum proposito dubio. An coadministrator Serenissimi Cardinalis Infantis Archiepiscopi Toletani possit per se solum visitare Ecclesiam Toletanam, eiusque Capitulum, & personas? Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini, interpretum sapientis auditu paruum Procuratoribus, & Advocatis, reque accurato studio perpena argu- discussa, censuit Coadministratorem posse etiam per se solum Toletanam Ecclesiam, eiusque Capitulum, & personas visita- re. Cosmus Cardin. de Torres, Refert Ioan. Sanci. d. dist. 50. in fine.

Pontificalia in aliena diocesi non exercentur, aut ordinatio fiat sub pena suspensionis ab exercitijs.

C A P V T V.

- 1 Doctores referuntur de materia huius capitis agentes.
- 2 Episcopus alienus non potest à Patriarcha induci ad subeunda munera Pontificalia in diocesi alicuius Episcopi suffraganei, nisi de ipsius licentia.
- 3 Archiepiscopo prohibitum est Pontificalia exercere in Ecclesijs suffraganeorum absque licentia Ordinarij.
- 4 Episcopus non potest ordinare in alterius diocesi de licentia Ordinarij personas illi non subiectas, nisi habuerint dimissorias.
- 5 Pontificalia exercens in aliena diocesi de Ordinarij loci expressa licentia potest Ordines conferre etiam suis proprijs diocesanis.
- 6 Episcopus in alterius diocesi de licentia Ordinarij potest tam subditos proprios, quam Episcopi licentiam concedentis ordinare.
- 7 Facultatem habens à Papa promouendi à quocumque, non potest promoueri ab Episcopo in aliena diocesi sine licentia Episcopi illius diocesis.
- 8 Familiares triennales Episcopi an alius de eius licentia ordinare possit.
- 9 Primam clericalem tonsuram suis subditis conferre non potest Episcopus in aliena diocesi absque licentia Ordinarij loci.
- 10 Ordines in loco exempto volens conferre Episcopus alienus, debet habere licentiam superioris loci exempti, & illius Episcopi, intra cuius fines locus exemptus constitutus est.
- 11 Pontificalia exercere non potest Episcopus in loco exempto vocatus ab inferiore Prelato ipsius loci sine licentia Episcopi, intra cuius fines locus exemptus constitutus est.
- 12 Suffraganeus datus Episcopo cum facultate exercendi Pontificalia de eius licentia, non potest illo mortuo ea exercere.
- 13 Confirmationis Sacramentum in alterius diocesi non potest Episcopus suis subditis conferre sine licentia Episcopi in cuius diocesi reperitur.
- 14 Episcopus, qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali Pontificalia exercere.
- 15 Commendatarius Abbatie existentis intra fines alicuius diocesis non potest vocare Episcopum prominuistrando Sacramento Confirmationis suis po- pulis, nisi de consensu & licentia Episcopi in cuius diocesi est Abbatia.
- 16 Episcopus vicinior qua possit in Abbatia nullius diocesis.
- 17 Archiepiscopus non potest vti Cruce, nec Mozetta Legato presente in ciuitate.
- 18 Nuncius non debet exercere Pontificalia in Ecclesia Archiepiscopi sine eius licentia.
- 19 Benedictionem non solemnem, non comprehendit Concil. in hoc cap.
- 20 Episcopus & vicarius extra territorium habent facultatem faciendi actus voluntariae iurisdictionis.
- 21 Excommunicare, & absolueré subditum suum potest Episcopus extra territorium.
- 22 Abbatibus titularibus habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem cum vsu mitra non licet illam deferre extra proprias eorum Ecclesias absque speciali Sedis Apost. indultu.
- 23 Baldachinum erigere possunt Episcopi in Ecclesijs Regularium Pontificalia exercentes.
- 24 Abbatibus Cassinen. & Oliuetanis quomodo permittatur vsus Baldachini.
- 25 Episcopo exercenti Pontificalia etiam extra Cathedralē, in ciuitate tamen, tenentur assistere qui solent assistere.
- 26 Canonici & dignitates Cathedralis si adsint, tenentur assistere Episcopo pontificaliter celebranti in Ecclesia collegiata, vel parochiali.
- 27 Vicarius generalis non potest concedere licentiā alteri Episcopo exercendi Pontificalia in sua diocesi.
- 28 Ordinarij nomine venit Episcopus in presenti.
- 29 Episcopi possunt ordinare personas alteri Ordinario subiectas si ab eo literas dimissorias habuerint.
- 30 Episcopus suspenditur à Pontificalibus si ordinauerit in aliena diocesi absque licentia expressa Ordinarij loci, vel cum ea personas non subditas.
- 31 Pontificalium nomine qua veniant.
- 32 Missam cum mitra, & baculo celebrare non potest ab exercitio Pontificalium suspensus.
- 33 Suspenso à Pontificalibus non prohibetur exercitium iurisdictionis Episcopalis.
- 34 Contra malè ordinantes, & malè ordinatos extat constitutio S. D. N.
- 35 Ordinatio Episcopi proprij extra territorium est valida, quamuis pumbilis sit,

N Vlli Episcopo liceat cuiusvis privilegij praxtextu Pontificalia in alterius diocesi exercere, nisi de Ordinarij loci & expressa licentia, & si in personas eidem Ordinario subiectas tantum, si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & sic ordinari ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi.

Indictio futura Sessionis.

Piacetne vobis proximam futuram Sessionem celebrari die Iouis feria quinta post primam Dominicam subsequens Quadragesimæ, quæ erit dies tertia mensis Martij? Responderunt, P L A C E T.

1. **V** Ide Nauarr. *consil. 69. de sent. excommunic. in antiq. aliàs consil. 12. de clerico excommunic. min. Sayr. in floribus decif. sub illo tit. de sentent. excommunic. decif. 66. Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 26. lit. A. in princip. secundum nouiss. impress. Henric. in sum. lib. 11. cap. 3. §. 2. in fine. Guier canon. lib. 1. c. 26. Flamin. Parif. de resignat. benefic. lib. 1. q. 17. not. 17. Marchin. de sacram. Ordin. tract. 1. p. 5. cap. 11. Narbona. l. 59. gloss. 1. num. 2. tit. 2. lib. 2. Rocop. Petr. Gregor. syntegm. iur. lib. 16. cap. 9. num. 3. Anguian. de legibus lib. 2. controuers. 1. num. 71. Alzed. de praxell. Episcop. dignit. p. 2. c. 5. num. 17. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Archiepiscopus. num. 2. & p. 2. verb. Episcopus. pag. 45. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. tract. de sacramento Ordinis. cap. 8. conclus. 4. dub. 4. Fr. Ludou. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 38. art. 3. conclus. 1. Piasec. in praxi Episcop. p. 1. cap. 1. num. 36. Cened. ad decretum collect. 52. num. 1. Vgol. de officio Episcopi. cap. 2. §. 2. num. 5. Aloy. Rice. in decif. curia Archiep. Neapolis. p. 2. decif. 188. num. 10. Bonacina de censuris disp. 3. q. 6. puncto 3. num. 17. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis. num. 68. Bonacina de suspens. in particulari disp. 3. q. 1. punct. 12. num. 1. Campan. in diuersorio iuris canon. rubr. 9. cap. 1. num. 6. metipsum de officio & potestate Episcopi. p. 2. allegat. 6.*
2. Episcopus alienus non potest à Patriarcha induci ad subeunda munera Pontificalia in diocesi alicuius Episcopi suffraganei, nisi de ipsius licentia, vt refert decifum Galet. in margarita casuum conscientia. verb. Episcopus, & Ego ipse d. alleg. 6. num. 14.
3. Pontificalia exercere in Ecclesijs suffragancorum, absque licentia Episcopi ordinarij prohibetur est Archiepiscopo, ita Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 8. num. 2. vbi refert decifum à S. Congreg. Episcop. sub die 18. Aprilis 1599.
4. Episcopus in alterius diocesi de licentia Ordinarij loci non potest ordinare personas, quæ non sunt subiectæ illi ordinario, nisi habeant dimissorias generales à suis ordinarijs, ita refert decifum Armendar. d. l. 7. de Episcopis. num. 68.
5. Episcopus exercens Pontificalia in aliena diocesi de Ordinarij loci expressa licentia, potest Ordines conferre etiam suis proprijs diocesanis, non obstantibus hoc decreto, ex Aldan. d. tit. 8. num. 3. vbi testatur sic resolutum sub die 6. Iulij 1595. & idem tenet Armendar. d. loco n. 5.
6. Episcopus in alterius diocesi existens potest prævia licentia illius, tam subditos proprios, quam Episcopi licentiam concedere absque incurfu pœnarum ordinarij, ex Aldan. d. loco, vbi refert decifum die 22. Februarij 1630.
7. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunq; non potest promoueri ab Episcopo in aliena diocesi sine licentia Episcopi illius diocesis, per cap. 11. s. 7. nisi Episcopus illius diocesis constitueret suum vicarium illum Episcopum externum vt pro se promoueat, sicut non sufficit simplex licentia, sed constitutio in sui locum requiritur, vt probatur ex d. cap. 11. ibi, vel ab eo quod pre eo, &c. ita Aldan. d. tit. 8. num. 5.
8. Familiares triennales Episcopi, in cuius diocesi exercet alius de eius licentia Pontificalia, poterit inuitatus ordinare, si Episcopus qui hanc facultatem exercendi Pontificalia illi dedit, expressè etiam dedit licentiam huic familiari quod possit ordinari ab eo, ac etiam familiarem alterius Episcopi extranei, si expressa adit ipsius licentia, cum talem familiarem Concil. habeat pro subdito illius Episcopi, & sicut Episcopus verè subditum

- suum potest facere ordinari ab alio, sic & istum, refert decifum Aldan. d. loco.
- Episcopus in aliena diocesi non potest conferre primam clericalem Tonfuram suis subditis, absque licentia Ordinarij loci, vt resolut Campan. in diuers. iuris canon. rubr. 6. cap. 1. num. 2. quem refero d. alleg. 6. num. 15. Nicol. Garc. de benefic. p. 1. cap. 5. num. 142. Acuña ad cap. illud. num. 3. dist. 71. Narbona l. 20. gloss. 2. num. 135. tit. 1. lib. 4. Recop. Sanch. in opusculo moralibus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 5. num. 2. Iul. Cæf. Madius de sacris Ordinibus. cap. 2. num. 4. contra Rebuff. in tract. nominat. q. 14. num. 29. & 65. & in praxi benefic. rubr. de Eccles. & à quibus, & quomodo ordinantur. num. 13. Henric. in sum. lib. 3. cap. 6. §. 6. Bonacina de Sacrament. disp. 3. q. unica. punct. 2. num. 13. Tolet. lib. 1. sum. cap. 48. num. 6. alijs cap. 49. num. 4. Mollet. d. cap. 2. num. 15. Azor. in sit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 48. quest. 5. vers. quæres. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 8. dist. 7. num. 17. Maur. Alzedo de præcellentia Episcop. dignit. p. 2. cap. 5. num. 18. Anton. Diana moral. resolut. p. 4. tract. 4. resol. 143. existimantes id ei licere.
- Et in Ecclesijs Regularium, vel alijs locis suæ diocesis exemptis, aut alterius cum licentia, vt supra, Pontificalia exercens Episcopus, potest solum, thronum, & Baldachinum, conferre, vt per Laurer. de Franchis in controuers. inter Episc. & Regul. pag. 95. in resp. ad 1.
- Episcopus alienus volens conferre Ordines in loco exempto, non solum debet habere licentiam Superioris loci exempti, sed etiam illius Episcopi, intra cuius fines locus exemptus est constitutus, vt refertur decifum Armendar. d. l. 7. de Episcopis. num. 55. Aloy. Rice. in praxi rerum fori eccles. post. resolut. 495. in notab. de materia Episc. Galet. in margarita casuum conscientia. verb. Episcopus. pag. 100. col. 2. Ego ipse d. alleg. 6. num. 12.
- Non potest enim Episcopus Pontificalia exercere in loco exempto, & iurisdictionis non Episcopi, sed inferioris, vocatus tamen ab ipso inferiore, sine licentia Episcopi, intra cuius diocesis fines esset locus ille, etiam si ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum, quem maluerit, ad ministrandum sacramentum Confirmationis, dummodo locus ipsius exempti sit intra fines diocesis alicuius, ita vt non sit nullius, quia tunc posset, vt testatur resolutum Armendar. d. l. 7. nu. 68.
- Suffraganeus datus Episcopo Vilen. cum facultate exercendi Pontificalia officia in diocesi, & ciuitate Vilen. de expresso contentu, & licentia moderni, & pro tempore existentis Episcopi, non potest eadem Pontificalia exercere, vt exercuit viuente Episcopo, post illius mortem Sede vacante, Capitulo non contradicente, ita Aldan. d. tit. 8. num. 9. vbi refert decifum in Vilen. 22. Februarij 1631.
- Confirmationis sacramentum in alterius diocesi non potest Episcopus suis subditis conferre sine licentia Episcopi, in cuius diocesi reperitur, ita testatur decifum Armendar. d. l. 7. de Episcopis. num. 68. quem refero de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 30. num. 15.
- Episcopus, qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali, veluti si esset Præpositus, Christina conferre, nec alia Pontificalia exercere, nisi de expressa licentia Episcopi, intra cuius diocesis fines præpositura existit, ita refert decifum Aldan. d. tit. 8. num. 10.
- Commendatarius Abbatie existentis intra fines alicuius diocesis, etiam exemptæ, & habentis iura quasi Episcopalia, non potest vocare quem maluerit Episcopum

- pam promittendo Sacramento Confirmationis suis populis, nisi de consensu, & licentia Episcopi, in cuius diocesi est Abbatia, ita refert decifum in *una Veronen. Aldan. d. tit. 8. num. 11.*
16. Abbatia aliqua si nullius dioceseos existat, non potest Episcopus vicinior ibi conferre Sacramentum Confirmationis, & exercere Pontificalia absque Abbatis expressa licentia, sed est in facultate ipsius Abbatis conuocare quem maluerit catholicum Antistitem, saluo tamen maiori iure Episcopi vicinioris, si aliunde id sibi competat. Verum potest Episcopus vicinior visitare beneficia secularia, & clericos seculares dictae Abbatiae, illosque repertos culpabiles corrigere. Et Episcopus vicinior dicitur ille, cuius cathedralis Ecclesia sit Abbatiae proximior, non autem locis dictae Abbatiae subiectis, sic refert decifum Aldan. *citato loco.*
17. Archiepiscopus non potest vti Cruce, nec Mozzetta Legato praesente in ciuitate, ex Aldan. *d. tit. 8. num. 12.* vbi testatur sic resolutum die 2. Octobris 1601. Et non potest Pontificalia exercere in Ecclesijs suffraganeorum, absque licentia Episcopi ordinarij, ex eod. Aldan. *tit. 8. num. 26.* vbi dicit sic fuisse decifum a *S. Congreg. Episcopi sub die 18. Aprilis 1599.*
18. Pontificalia in Ecclesia Archiepiscopi absque eius licentia non debet exercere Nuncius, ex Aldan. *d. tit. 8. num. 14.* vbi ait ita decifum in *S. Congreg. Rit. sub die 9. Martij 1593.*
19. Benedictionem non solemnem non comprehendit Concil. in *hoc cap.* ex Aldan. *d. tit. 8. num. 15.* vbi refert sic resolutum sub die 13. Aprilis 1630.
20. Episcopus & Vicarius extra territorium habent facultatem faciendi actus voluntariae iurisdictionis, vt resoluunt Vgolin. *de officio Episcopi. c. 2. §. 1. q. 1. m. 4. Card. Tusch. lit. 1. concl. 546. Steph. Gratian. discip. forens. cap. 1. 27. a principio. & num. 6.* tenet quod possunt concedere dimissorias in aliena diocesi.
21. Hinc etiam Episcopus extra territorium potest excommunicare, & absolueret subditum suum secundum Gonzal. *ad regul. 8. Cancell. gloss. 62. num. 12.* vbi *num. 11.* subdit posse Episcopum extra suam diocesim iurisdictionem contentiosam exercere, quando causa cognitio non vertitur, & effectus confertur in suam diocesim, de quo etiam Steph. Gratian. *d. c. 127. au. 8.* vel quando Episcopus diocesis permittit, modo litigantes in id consentiant, vt post alios resolut Vgolin. *d. §. 1. q. 1. m. 4. vers. secundo excipitur, quem refero ego ipse d. alleg. 6. num. 18.*
22. Abbatibus titularibus habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem cum vtu mitrae, & baculi, non licet deferre mitram extra proprias eorum Ecclesias per diocesces Ordinarios absque speciali indultu Sedis Apost. nec sine, nec cum licentia Ordinariorum, ex Aldan. *d. tit. 8. num. 15.* vbi refert decifum sub die 2. Augusti 1631.
23. Episcopi in Ecclesijs Regularium Pontificalia exercentes possunt ibi Baldachinum erigere, ex Aldan. *d. tit. 8. num. 16.* vbi attestatur resolutum in *S. Congr. Episcop. sub die 10. Julij 1603.*
24. Baldachini vsus permittitur Abbatibus Congregationis Cassinen. in tribus ad summum festiuitatibus anni, quibus solemniter celebrant iuxta consuetudinem modeste, sine pompa, & auro, Urbanus VIII. *constit. 101. incip. Exponi, 11. Julij 1629.* & Abbatibus Oliuetanis, *constit. 97. incip. Exponi, 4. Aprilis 1629.*
25. Episcopo exercenti Pontificalia etiam extra Cathedralē Ecclesiam, in ciuitate tamen, & non in diocesi, tenentur assistere, & inferuire, qui solent assistere, & inferuire exercenti Pontificalia in Cathedrali, ita refert decifum Galet. in *margar. casuum conscientia. verb. Canonici, pen. Scip. de Rubcis in aphor. Episcop. verb. assistentia, num. 2.*
26. Episcopo pontificaliter celebranti etiam in Ecclesia collegiata, vel parochiali, assistere debent dignitates, & Canonici Cathedralis si adsint, non autem Canonici Collegiata, vel Presbyteri parochialis, etiamsi numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum, ex Aldan. *d. tit. 8. num. 15.* vbi refert ita resolutum in *S. Congreg. Rituum in Calaguriana 1. Julij 1601 & in Bononien. 20. Aprilis 1602. & in Brunanifina 15. Julij 1617. & in Iseruien. 2. Augusti 1631.* refero ego ipse de Canonici *cap. 33. num. 11.*
- a. Nulli Episcopo.] Vel etiam Archiepiscopo, vt cum gloss. in *cap. 2. de offic. ordin. lib. 6.* tradit Couarr. *pract. cap. 9. num. 2.* & melius Zerol. *d. verb. Archiepiscopus, vers. ad secundum, vbi respondet ad text. in cap. 1. de auctor. & vsu pallij, cum similibus.*
- Vicarium generalem non posse concedere licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia in suā diocesi, testatur resolutum Sbroz. in *addit. ad suum tract. de vicario Episcopi, lib. 2. quest. 7.*
- b. Nisi de Ordinarij, &c.] Episcopi scilicet, in cuius diocesi locus est constitutus, & non de Praelato inferiori, etiam exempto, vt per Galet. in *margarita casuum conscientia. verb. verba 1.*
- γ. Expressa licentia.] Ergo non sufficit tacita, vt per Narbon. *l. 59. gloss. 1. num. 22. tit. 4. lib. 2. Recop. D. Felician. de Vega Archiepisc. Mexican in relect. ad cap. significasti, num. 22. de foro compet.*
- δ. In personat eodem Ordinario subiectas tantum.] Vel alijs Ordinarijs, si ab eis literas dimissorias habuerint, vt per Fr. Emman. in *sum. part. 2. cap. 14. num. 7. concl. 7.* Ludouic. Miranda in *man. Praelat. tom. 1. quest. 38. art. 3. in concl.*
- ε. Ab exercitio Pontificalium, &c.] Episcopus ordinans in aliena diocesi absque licentia expressa Ordinarij loci, aut ordinans de licentia Episcopi personas non subditas, suspenditur a Pontificalibus, vt resoluunt Henric. in *sum. lib. 3. cap. 38. §. 1. vers. 1.* Campan. in *diuersis Canon. rubr. 6. c. 1. n. 2. & rubr. 9. cap. 4. Thom. Valase. allegat. inuris tom. 1. allegat. 2. num. 18. Bonacina d. g. 6. puncto 5. num. 21. quos refero d. alleg. 6. num. 4.*
- Pontificalium nomine quae veniant, colligitur ex gloss. *verb. a Pontificalibus, in Extrauag. suscepti regimini, de elect. Mar. Alter. de censur. disp. 16. c. 3. vers. quare aliquis, inempto de officio, & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 111. num. 33.*
- Missa sacrificium cum mitra & baculo celebrare non potest ab exercitio Pontificalium suspensus, secundum Aloyf. Rice. in *praxi rerum fore eccles. 467. in 1. edit. alias resol. 440. in 2. edit. Nec calices, & corporalia etiam inaduerter benedicere, vt per Zerol. in *praxi Episc. p. 2. verb. Episcopi, vers. secundo, Franc. Leo in thesauro fore eccles. p. 3. c. 8. num. 15. quos refero d. alleg. 6. num. 8. vbi num. 19. resoluo, an suspensus a Pontificalibus in illis celebrando fiat irregularis.**
- Vtrum autem sub hac suspensione prohibeatur exercitium iurisdictionis Episcopalis? Negatiue respondet Vgolin. *de censur. tab. 4. cap. 6. §. 6. num. 5. Aloyf. Rice. d. resol. 440. num. 3.*
- Et sic ordinati ab executione Ordinum, &c.] Proceedit ex eo quod etsi fortassis in ipso ordinato non adfuerit aliqua culpa, attamen quia ob ipsam ordinationem, Episcopus, qui confert Ordinem, ipso facto incurrit Pontificalium suspensionem, inde est quod etiam eadem suspensio respectu Ordinis suscepti ad ipsum ordinatum protrahatur, vt post Mari. Alter. tenet D. Felician. de Vega *ad cap. etsi clerici, §. si vero, num. 34. de iudic.* Contra male ordinantes, & male ordinatos extat constitutio S. D. N. Urbani VIII. *incip. Secretis, sub dat. 11. Decembris 1624.* vbi innouantur constitutiones aliae super hac re editae, videlicet Clementis I V. & Pij II.
- Et quamuis ordinatio proprii Episcopi extra territorium puniri possit, est tamen valida, vt resoluunt Henric. in *sum. lib. 11. c. 3. §. 2. in fine, lib. 5. Vgolin. de potest. Episc. c. 4. §. 14. num. 2. quos refero d. alleg. 6. num. 11.*